

БЕКТЕМИН:

Мектеп директору:

Касаналиева А

**Кемин районундагы Токтоболот Абдымомунов атындагы Жаны-Алыш орто мектебинин окуучуларынын окуу дептерлерин жургузуу, колдонуу жана аларды текшерүү жөнүндө
ЖОБО**

Жалпы жоболор

1. Мектеп имаратындагы бул жобо Кыргыз Республикасынын "Билим беруу жонунде мыйзамынын", жалпы билим беруу жайлары жөнүндөгү типтуу жоболордун, мектептердин программаларынын негизинде иштелип чыккан.

Окуучулардын дептерлерин тариздөөдөгү ар турдуулуктерду жокко чыгаруу жана мектеп курагындагыларга болгон талаптардын системин жанге салуу, жазуу иштерин тариздее маданиятына уйретуу жана дептерлерди жургузуугет ишелуу жандемдуулуктерду калыптандыруу максатында иштелип чыжкан. Ал мектепте кыргыз тили, орус тили, англис тили жана чыгыш тилдери, математика боюнча дептерлерди текшеруу тартибин аныжтайт, себеби мектепте дептерлерди текшерүү:

1.1. Окуучуларды ички маданиятка үйрөтүүнүн бир бөлүгү болуп саналат;

1.2. Алардын иштерин текшерип жаткан адамга болгон окуучулардын сыйчылдыгын калыптандырат;

1.3. Озун контролдоо жандемдуулугун калыптандырат, себеби, иштерин көбурөөк тариздөөнүн аркасы менен окуучуларда өз иштерин бат-баттан, көбурөөк кунт коюп жана кайталап текшерүүгө талап пайда болот;

1.4. Окуучулардын иштерин кылдатты менен аткаруусун уюштурат.

1.5. Текшеруу иштери учун дептерлерде, текшеруу ишинин езунен сырткары каталар устунде иштеену аткаруу керек. Кун сайын каталар устунде иштее толук бир система болуп саналат, анын жыйынтыгы кундөн-кунгө козомелденуп турушу керек.

1.6. Мугалим окуучулардын жазуу (кундөлук жана текшеруу) иштерин баалоодо милдеттуу турдө КРнын «Мектептин 5-11-классында окутууну уюштуруу жөнүндөгү» методикальж каттарына таянат.

1.7. Мектепте окуучулардын дептерлерин кундө текшерип туруу шартка ылайык.

1.8. Каталар устундөгү иштөө кунделук дептерлерде да, текшеруу иштер учун дептерлерде да кун сайын жургузулуп турат.

1.9. Окуу дептерлеринин саны жана аталышы,

бардык окуу иштерин, ошондой эле текшеруу иштерин аткаруу учун окуучулар дептерлердин төмөндөгүдөй санына ээ болушу керек:

1-таблица

Предмет	Дептерлердин саны	
	5-8-класстар	9-11 -класстар
Кыргыз тили	2 жумушчу дептер, 1 жат жазуу дептери	2 жумушчу дептер, 1 жат жазуу дептери
Кыргыз адабияты	1 машыгуу дептери	1 дил баян жазуу дептери
Орус тили	2 жумушчу дептер, 1 текшеруу иштери (диктант) учун дептер	2 жумушчу дептер, 1 текшеруу иштери (диктант) учун дептер
Орус адабияты	Кепти естуруу жана сездук учун 1 дептер	1 жумушчу дептер жана чыгармачылыж иш учун 1 дептер (дил баян)
Математика	2 жумушчу дептер, текшеруу иштер учун 1 дептер	
Алгебра	2 жумушчу дептер, текшеруу иштер учун 1 дептер	2 жумушчу дептер, текшеруу иштер учун 1 дептер
Геометрия	1 жумушчу дептер	1 жумушчу дептер
Англис тили	1 жумушчу дептер жана 1 сездук дептер, тесттик тапшырмалар	1 жумушчу дептер жана 1 сездук дептер, тесттик тапшырмалар
Япон тили	1 жумушчу дептер, 1 иероглиф жазуу дептери, 1 дил баян жазуу дептери 1 сездук дептери	1 жумушчу дептер, 1 иероглиф жазуу дептери, 1 дил баян жазуу дептери 1 сез дептери

Кытай тили	1 жумушчу дептер, 1 иероглиф жазуу дептери, 1 дил баян жазуу дептери 1 сез дептери	жумушчу дептер, 1 иероглиф жазуу дептери, 1 дил баян жазуу дептери 1 сез депте и
Араб тили	1 жалпы жумушчу дептер сездугу менен	1 жалпы жумушчу дептер сездугу менен
Физика, химия	1 жумушчу дептер, текшеруу иштер учун 1 дептер, лабораторияльж жана практикальж иштер учун 1 дептер	1 жумушчу дептер, текшеруу иштер учун 1 дептер, лабораторияльж жана практикальж иштер учун 1 дептер
Биология, география, жаратылышты уйренуу, тарых, технология, музыка,	1 дептерден, 1 альбом, контур карта, жумушчу дептер, колдонмо дептер, практикалык иш дептерлери	1 жумушчу дептерден

2. Дептерлерди тариздоого жана жургузууго коюлган талаптар

2.1 .Окуучулар 12-18 барактан турган стандарттык дептерлерди колдонушат. Жалпы дептерлер 7-9-класстарда кеп келемдегу иштерди аткарууну талап кылган окуу предметтери учун гана колдонулат.

2. 2.Предмет боюнча дептердин абалы тыкан болушу керек. Анын сырткы бетинде (биринчи барагы) төмөнкүдөй жазуу болушу керек.

Токтоболот Абдымомунов атындагы Жаны-Алыш орто мектебинин окуучуларынын _____классынын окуучусу
_____ФИО _____

предмети жазган дептери

Текшеруу иштери, кепти естуруу боюнча иштее, лабораторияльж жана практикальж иштер боюнча дептерлерде тиешелуу жазуулар жазылат.

2.3.Окуучуларга дептердин четиндеги чийинге жазууга уруксат берилбейт (чон класстарда гана лекция жазуу учурунда белгилөөлөрдү жазса болот).

2.4Таза жазуу боюнча кенугууларду окуучулар жумушчу дептерлеринде аткарышат.

2.5Кыргыз тили боюнча дата жумушчу саптын ортосунда жазылат. Сабаттуулукка уйренуу мезгилинде математика сабагында кун сан турунде жана айдын толук аты жазылат.

Математика боюнча дептерлерде ишти аткаруу датасы сапка араб цифрасы жана айдын аталышы, 5-9-класстарда орус тили боюнча дептерлерде—жазуу турунде, бөлөк предметтер боюнча дептерлерде сан менен жазылат.

2. 6.Четки чийиндин өлчөмун мугалим окуу предмети боюнча жазуу иштеринин өзгөчөлугунө жараша чечет.

2.7 Ар бир сабакта дептерге тема, ал эми орус тили, математика, алгебра жана геометрия боюнча сабактарда аткарылып жаткан иштин туру (класстыж иш, уй тапшырма, ез алдынча иш, диктант, жат жазуу, дил баян ж.б.) жазылат.

2.8 Дептерлерге көнугуу аткарууда окуучулар борборуна көнугуунун, маселенин, суроонун номерин жазуусу керек.

2.9 Дептерлерде чакмакты жана сызыкты калтырыш жазуунун тартиби төмөндөгүдөй:

- математика (алгебра, геометрия) боюнча—эц устукку чакмактан баштап жазылат, ар турдуу тапшырмалар ортосунда 2 чакмак, уй тапшырма менен класстыж иштин ортосунда—4 чакмак, дата менен иштин аталышынын ортосунда — 1 чакмак калтырылат;

- туюнтма, тендеме, барабарсыздык ж.б. тилкелеринин ортосунда 3 чакмак оцго жылыш, тертунчугө жазылат;

- орус тили боюнча—бир иштин ичинде сызык калтырылбайт, уй тапшырма менен класстык иштин ортосунда—2 сызык калтырылат;

- Математикальж туюнтмаларды жазууда бардык символдор (белгилер, цифралар) каллиграфия эрежелерин эске алып жазылат, т.а. графиканы жана жазылыш жаткан символдун санына тиешелуу чакмакты сактоо менен. Озгече кеп орундуу сандар менен иштеде (кошуу, кемитуу, кебейтуу, белуу) сактоо талап кылынат;

- Ар бир жацы иштин тексти дептердин дата жана иштин аталышы жазылган бетиндеги ”кызыл сызыктан ” баштап жазылат. Кызыл сызыкты тариздөөдө оцго 2 смден кем эмес жылуу керек. Кызыл сызыкты тариздее биринчи класста (III чейрек) текстти тариздеп баштагандан тарта сакталышы керек.

2.10. Кыргыз тили жана математика боюнча жыйынтыктоочу текшеруу иштер атайын ага арналган дептерлерде аткарылат, ошондуктан «текшеруу иш» сезу жазылбайт: кыргыз тили боюнча дептерлерде иштин туру гана (мисалы: жат жазуу) жазылат. Бул жалпы дептерлерде аткарылган кыска убакыттуу иштерди белгилөөгө да тиешелуу. Ишти аткаруунун варианты кийинки жумушчу саптын борборунда жазылат.

3. Жылына аткарылган текшеруу иштеринин санынын класс боюнча берилиши

3.1 Класстык айырмачылыгына жараша бир жыл ичинде окуучулар тарабынан текшеруу иштердин теменкудей максималдуу саны аткарылат:

	5	6	7	8	9	10	11				
Кыргыз тили Жат жазуу	8	8	6	3	3	3	3				
Баяндама	2	2	2	2	2	1	1				
Дил баян	2	2	2	3	1	1	1				
Адабият Класстык дил баян	4	3	2	2	2	2	2				
Математика	16	14									
Алгебра			11	10	9	9	9				
Геометрия			5	7	5	5	5				
Физика			4	4	4	6	5				
Химия				4	4	5	6				
Чет тили	4	4	4	4	4	4	4				

3.2. Бир класска, же бир окуучуга бир кунде эки текшеруу иш жаздырууга болбойт.

4. Окуучулардын эказуу иштерин текшеруунун тартиби

4.1. Окуучулардын жазуу иштерин текшеруу төмөнкүдөй тартипте болуусу зарыл:

Предметтер/ Класстар	5	6	7	8-9	10-11
Математика (алгебра, геометрия), орус тили	Ар бир сабактан кийин	1 -жарым жылдыкта ар бир сабактан кийин, ал эми 2-жарым жылдыкта бардык уй тапшырмалар текшерилет	Жумасына 2 жолу	Жумасына 1 жолу	Жумасына 1 жолу
Чет тили	Ар бир сабактан	Жумасына 2 жолу	Маанилуу класстыж иштер жана	2 жумада 1 жолу	Сездукту — айына 1 жолу,

	кийин		Уй тапшырмалар, бирок жумасына 1 ден кем эмес		дептерди чейрек ичинде 1-2 жолу
Калган предметтер	Ар кандай, чейрек ичинде 1-2 жолу	Ар кандай, чейрек ичинде 1-2 жолу	Ар кандай, чейрек ичинде 1-2 жолу	Ар кандай, чейрек ичинде 1-2 жолу	Ар кандай, чейрек ичинде 1-2 жолу

4.2.5-7-класстарда орус тили жана математика боюнча текшерилип жаткан иштерде бардык кетирилген каталар теменку эрежеге таяныш текшерилет:

- орфографияльж ката, цифра, математикальж белги чийилип, устуне керектуу тамга, цифра, же белги жазылат;
- керексиз тыныш белги чийилип, керектуусу кызыл тустөгү калем менен жазылат;

-5-11 -класстарда кыргыз тили боюнча дептерлерди текшерууде мугалим катаны кандайдыр бир белги менен (каталарды жана классификацияларды эсептеде ыцгайлуулук учун) белгилеп алат, баяндама жана дил баяндарды текшерууде, орфографиялык жана тыныш белгилердин катасынан сырткары фактыльж, логикальж жана кептик каталар белгиленет;

4.3.8-11 -класстарда дептерлерди текшерууде мугалим кетирилген катанын санын эсептеп, четки чийинге жазып коюусу максатка ылайыж;

Жат жазуу, баяндама, дил баяндарды текшерууден кийин орфографиялык жана тыныш белгилердин катасынъж саны кыйшык сызьж менен белгиленет.

4.4. Текшеруу иштери (жат жазуулар) текшерилип, окуучуларга кийинки сабакка кайтарылыш берилет; дил баяндар—5-7-класстарда бир сабактан кийин, 8-11-класстарда—10 кунден кийин, баяндамалар—8-11 -класстарда 7 кунден кийин кайтарылат.

Дептерлерди текшеруу жонундогу жоболор

1 .Бул Жобо КРнын «Билим беруу женундегу» мыйзамынын, гимназиянын Уставынын негизинде иштелип чъжкан.

2.Бул Жобо дептерлерди текшерууну уюштуруунун тартибин аныктайт жана окуучулардын оозеки жана жазуу ишине болгон талаптардын бирдиктуулугун камтыйт.

3 .Берилген Жобо педагогикальж кецеш тарабынан каралып чыгыш, мектептин мудуру тарабынан бекитилет.

Дептерлерди текшеруу тартиби

Кыргыз тили жана адабияты

Мугалим окуучулардын жумушчу дептерлерин текшерууде теменку тартиптерди сактайт:

5-класс—бардьж иштер;

6-8-класс—бардыж окуучуларда жумасына бир жолу, жетише албаган окуучуларды—ар бир сабактан КИЙин;

9-класс—бардыж окуучуларды эки жумада бир жолу.

Адабият боюнча:

- бардык класстарда ар кандай, бирок ар бир окуучунун дептери чейректе эки жолудан кем ЭМес текшерилет;

- текшеруу иштердин бардык турлери бардык окуучуларда текшерилет; Мугалим текшеруу иштерди текшерууде теменку меенетту сактайт:

- 5-9-класстардын текшеруу иштери кийинки сабакка текшерилип берилет;

- 5-9-класстардын баяндамалары—иш аткарылгандан кийин бир жумадан кеч эмес убакытта.

Орус, англис тилдери:

Мугалим жумушчу дептерлерди текшерууде теменку меенетту сактайт:

5-8-класстар—бардыж иштер; калгандарыныкы—

маанилуу иштер гана.

Сездуктер:

5-8-класс—эки жумада бир жолу; 9-

кл. — терт жумада бир жолу.

Араб, кытай, япон тилдери

5-8-класстар ар бир сабакта текшерилет,

9-11 -класстар

Окуу-тарбия иштери боюнча директордун орун басарынын керсетмеси менен текшеруу иштерди текшеруу графиги толтурулат.

Текшеруу иштердин бардык турлери окуучулардын бардыгында текшерилет.

Текшеруу иштерди текшерууде мугалим теменку меенетту сактайт: бардык класстардын окуучуларынын текшеруу иштери кийинки сабакка текшерилип берилет. Текшеруу иштер текшерилгенден кийин каталар устунде иштее аткарылат.

Окуучулардын текшеруу иш дептерлери бир жыл бою сакталат.

Окуучулардын оозеки жана жазуу созуно болгон талаптардын бирдиктуулугун ишке ашыруу боюнча иштер

Окуучулардын кеп маданиятын естурууну бардыж педагогикальж коллективдин максатка багытталган жана квалификацияльж аракеттеринин негизинде ийгиликтуу ишке ашырууга болот.

Бул максатта теменкулер сунушталат:

1 .Ар бир мугалимге сабакка даярданууда материалды баяндоонун журушун, бардык формулировкалардын тууралыгын жана тактыгын ойлонуштуруу; бардык

жазууларды (класстьж тактага, мектептик журналга, кунделуктерге жана окуучулардын дептерлерине ж.б.) тушунуктуу КЫЛЫШ жазуу;

Озунун кебинде суйлемдерду жана кайрылууларды туура эмес тузуу катасын кетирбее.

Мугалимдин улгулуу кеби — окуучулардын кеп маданиятын естуруу боюнча бардык иштин негизи.

1.5-9 класстын мугалимдерине кыргыз тилинин жана орус тилинин байлыгы тууралуу элестоену ар дайым калыптандырыш туруу, корком суйлее нормаларын окутууну узгултуксуз еткеруу; жазуу иштерине: математика боюнча эсептерди чыгаруу, курчаптурган чейреге, жаратылышка байкоо жургузуу жазууларына кецул буруу. Ишти пландоо учурунда байланыштыруучу кепти естуруу, окуу техникасын жана бардык сабактарда туура жана керкем окууну еркундетууну алдын алуу. 5-7класстарда музыка, сурет, дене тарбия сабактарын берген предметтик мугалимдер балдардын кеп маданиятын естурууге болгон талаптарды кучетуу.

1 .Предметтик мугалимдерге окуучулардын анализдее, салыптыруу, жооп берууде зарыл далилдерди келтируу, жыйынтык чыгаруу, жалпылоо жендемдерун калыптандырууга коцул белуу;

Мугалимдин сезун жана окуу текстин окуучулар ТОЛУК кандуу кабылдоосуна багытталган атайын ишти сабактарда жургузуп туруу. Себеби алар окуу маалыматынын негизги булагы гана эмес, туура таризделген кептин улгусу да болуп саналат.

Бул иштин журушунде теманы, мугалимдин билдируусунун негизги огон формулировкалоо, план тузуу, план боюнча айтып беруу ж.б. сыяктуу тапшырмаларды сунуштоо максатка ылайж.

Оозеки кеп маданиятын калыптандыруунун бир жолу, ЭМОЦИОНШщБж жана логикальж ойлонуу каражаты катары ун чыгарып керком окууну кецири колдонуу;

Окуучуларды китеп менен иштееге, китеп менен ез алдынча иштее жыйынтыжтарын туура тариздееге, адабияттардын тизмесин тузууге ж.б. уйретуу;

Окуучулардын соз куржунун байытуу, окулуп жаткан предметтин терминологиясы менен таанышуу боюнча иштерди жургузуп туруу. Айтып беруу учурунда мындай сездерду керкем айтуу, тактада жана дептерде жазуу, алардын маанисин туура тушунгендугудайыма текшерип туруу жана суйлееде туура колдонуу;

Берилген окуу предметине тиешелуу болуп, жазууда жана айтууда кыйындык жараткан создер учун таблицаларды колдонуу. Мындай таблицалардын мазмунун зарылдыкка жараша жацыртыш туруу;

Дептерди тыкан жургузуулеруне, андагы жазуулардын туура таризделишине кез салуу. Орфографияльж жана пунктуацияльж каталарды коз жаздымда калтырбоо.

1. Гимназия-интернаттын бардык кызматкерлери:

Окуучулардын оозеки кеп маданиятын естурууге аракеттенет; каталарды тилдин нормасына ылайж ондойт; жаргондук, адепсиз, ошондой эле диалектик сездерду сабакта да, сабактан сырткары да колдонуу менен курешет.

Окуучулардын кеп маданиятын еркундетуу учун класстан тышкаркы иштердин бардык турлерун (олимпиадалар, конкурстар, ийримдер, кызыгууларга жараша сабактар, тандоо

боюнча курстар, диспуттар, ж.б.) кецири колдонуулары керек. Мектеп документтерин сабаттуу жургузуу зарыл.

2. Гимназия-интернаттын администрациясы:

Мектепте бирдиктуу кеп режимин ишке ашыруу боюнча ишти багыттоо, алыт баруу жана контролдоосу; педагогикальж кецештин ишине, мектеп ичиндеги текшеруу системасына окуучулардын оозеки жана жазма кебине болгон бирдиктуу талаптар тууралуу суроолорду кошуусу максатка ылайык; предметтик мугалимдерди тажрыйба алмашуусун уюштуруу; окуучулардын кеп маданиятын естуруу маселелерине арналган методикальж бирикмелердин биргелешип жолугушууларын еткеруусу керек.

Жалпы мектептик иш-чараларды жана класс жетекчинин, тарбиячынын ишин пландоодо окуучулардын кебине болгон бирдиктуу талаптарды аткаруу боюнча ата-энелер менен ангемелешууну эске алуу зарыл.

Кеп маданиятын жана окутуунун жалпы маданиятын естуруу боюнча иштин ийгилиги мектептин педагогикалык жамаатынын уюшуп иштеесунөн көз каранды.